

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP.0790.1.3.2025

Pan
Adam Krzywoń
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo¹ Pana Rzecznika z 9 kwietnia 2025 r. dotyczące strefy buforowej na granicy z Białorusią, z uwzględnieniem stanowiska Komendy Głównej Straży Granicznej, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy podkreślić, że przepis art. 12a ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o *ochronie granicy państwowej*², stanowiący podstawę do wydania rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 marca 2025 r. w *sprawie wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi*³, jest powszechnie obowiązującym źródłem prawa.

Konstrukcja przepisu art. 12a ustawy o *ochronie granicy państwowej*, umożliwiającego wprowadzenie zakazu przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej jest zbliżona do przepisu art. 9 ww. ustawy, dającego możliwość wprowadzenia przez wojewodę zakazu przebywania na niektórych odcinkach pasa drogi granicznej. Przepis ww. art. 9 obowiązujący od 19 listopada 1990 r. (tj. od wejścia w życie ustawy o *ochronie granicy państwowej*) był wielokrotnie stosowany przez właściwych wojewodów i nie został skutecznie zakwestionowany w kontekście jego konstytucyjności.

Odnosząc się do podniesionego w wystąpieniu Pana Rzecznika zagadnienia natężenia zjawiska presji migracyjnej należy zauważyć, że pomimo obserwowanego jej zmniejszenia – w wyniku wprowadzenia strefy buforowej – presja ta utrzymuje się wciąż na relatywnie wysokim poziomie, podlegając wahaniom uzależnionym od pory roku, pogody oraz doraźnych i długofalowych celów, jakie planuje poprzez instrumentalizację migracji osiągnąć reżim białoruski. W związku z powyższym w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji nie są obecnie prowadzone prace nad uchyleniem lub zmianą rozporządzenia w *sprawie wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi*.

¹ Sygn. XI.543.438.2024.JO.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 184.

³ Dz. U. poz. 281.

Należy pamiętać, że ataki cudzoziemców na polskie patrole to zdarzenia o różnym charakterze i intensywności. Do ataków werbalnych i fizycznych, zarówno indywidualnych, jak i grupowych, dochodzi na granicy z Białorusią w zasadzie codziennie. Powyższe obejmuje krzyki, wyzwiska oraz rzucanie w stronę patroli gałęzi, konarów, kamieni i innych przedmiotów, np. petard czy butelek. W okresie od 10 grudnia 2024 r. do 9 marca 2025 r. w 11 raportowanych atakach wśród obrażeń poszkodowanych funkcjonariuszy i żołnierzy odnotowano niegroźne stłuczenia i otarcia, zostały również uszkodzone 4 pojazdy. Należy jednak zauważyć, że po tym okresie poziom agresji cudzoziemców znacznie się nasilił. Od 11 marca do 13 kwietnia 2025 r. w następstwie 54 ataków na osoby ochraniające granicę poważnych obrażeń doznało 2 żołnierzy i 1 funkcjonariusz Straży Granicznej, a także doszło do uszkodzenia 7 pojazdów. Jednocześnie informuję, że w okresie od 10 grudnia 2024 r. do 9 marca 2025 r. nieetatowe zespoły poszukiwawczo-ratownicze nie podejmowały interwencji na obszarze strefy nadgranicznej objętej zakazem przebywania.

W okresie od 13 czerwca 2024 r. do 13 kwietnia 2025 r. złożono łącznie 520 wniosków w sprawie zezwolenia na przebywanie na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi, objętej czasowym zakazem przebywania, z czego 477 rozpatrzono pozytywnie. W ramach wydanych zezwoleń 270 wydano dziennikarzom, a 84 członkom organizacji humanitarnych i osobom niosącym pomoc. Głównymi przyczynami odmowy wydania zgody na przebywanie na obszarze objętym czasowym zakazem przebywania było nieuzupełnienie braków formalnych przez osoby wnioskujące o wstęp do ww. strefy oraz brak wykazania w wystarczającym stopniu potrzeby przebywania na tym obszarze.

Dysproporcje w liczbie wydanych zgód na przebywanie na obszarze objętym zakazem przebywania przez poszczególnych komendantów placówek Straży Granicznej wynikają przede wszystkim z liczby złożonych wniosków. Decyzja o udzieleniu przedmiotowej zgody każdorazowo jest rozpatrywana indywidualnie i uwzględnia zarówno interes wnioskodawcy, jak i interes państwa wyrażający się w potrzebie zapewnienia należytej ochrony granicy i porządku publicznego.

Z poważaniem

z up. Czesław Mroczek
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/